ILDSJÆL

- HVAD BRÆNDER DU FOR?

UNDERVISNINGSMATERIALE
Udskoling/ 13 år +

TEATERIET APROPOS
TEATERHUSET FILUREN

MEDVIRKENDE
KAJA KAMUK
STIG REGGELSEN SKJOLD
ANDERS BRINK MADSEN

DRAMATIKER BRIAN WIND-HANSEK
INSTRUKTØR MORTEN LUNDGAARD
SCENOGRAF DANIEL BEVENSEE
LYDUNIVERS MARCUS AURELIUS HJELMBORG
LYSDESIGN JESPER JEPSSON
INSTRUKTØRASS. MARIA LAUMARK

STATENS KUNSTFOND AARHUS KOMMUNE

TEATERIETAPROPOS.DK FILUREN.DK

Teaterhuset FILUREN

TEATERIET APROPOS

Indholdsfortegnelse

Indholdsfortegnelse	s. 1
Om forestillingen	s. 2
Introduktion til underviseren	s. 3
Færdigheds- og vidensmål	s. 4
At åbne for den kunstneriske oplevelse	s. 5
Dilemmaøvelse, til underviseren	s. 5
Elevark 1: Refleksionsøvelse: Billedanalyse	s. 6
Elevark 2: Analyseøvelse: Filmklip	s. 7
Skriftlig dramatisk fremstilling	s. 9
Elevark 3: At skrive en dramatisk scene	s. 9
Elevark 4: Skriv et essay	s. 10
Aktiv Læring	s. 11
Opvarmningsøvelser	s. 11
Elevark 5: Fysisk fortolkning	s. 12
Elevark 6: At arbejde med iscenesættelse	s. 13
Manden med megafonen 1	s. 14
Faren 4	s. 15

OM FORESTILLINGEN

Ildsjæl
Til udskolingen

I forestillingen følger vi tre meget forskellige menneskeskæbner: fodboldentusiasten Adam, den meningssøgende Ida og den sørgende fader. Udover at opleve disse tre gribende fortællinger, der er inspireret af og baseret på virkelige fortællinger, bliver man også en del af et uforudsigeligt univers, hvor tre charmerende ildsjæle bringer dig både humor, absurditeter og tankevækkende situationer.

ILDSJÆL tør gå helt tæt på og ekstra langt ud. Det er en hypnotiserende forestilling, der kan få dig op af stolen, og både til at føle, tænke og stille spørgsmål. ILDSJÆL er en forestilling der brænder for at slukke fordomme, for at give et nuancerede perspektiv på radikalisme og debatten herom. Vi tager store og svære problematikker ned i
øjenhøjde, skræller fordommene væk og spørger: Hvad er radikalisme? Hvad er en ildsjæl? Hvordan tændes ildsjælen? Er det ikke meget menneskeligt at dedikere sig fuldt ud til en sag, eller til et større formål? Har vi ikke alle sammen prøvet at brænde for noget? Vi spørger: Hvad brænder du for?

Tekst og idé: Brian Wind-Hansen
Instruktion: Morten Lundgaard
Scenografi: Daniel Bevensee
Produktion: Teateriet Apropos og Teaterhuset Filuren
Medvirkende: Anders Brink Madsen, Stig Reggelsen Skjold, Kaja Kamuk

Undervisningsmateriale: Charlotte Broder Bruun, Filurens Kompetencecenter

Til underviseren

Kære underviser

Teaterhuset Filuren ønsker at udvide teateroplevelsen for de børn og unge, der besøger os. Vi ønsker at de unge får lov til at fordybe sig, og aktivt arbejde med forestillingernes emner når de vender tilbage til klasselokalet. Vi vil motivere dem til at reflektere over og stille spørgsmål til forestillingens temaer og det scenekunstneriske sprog.

Undervisningsmaterialet er lavet som en del af efterbearbejdningen i forbindelse med teateroplevelsen. Alle øvelser kan laves efter eleverne har set forestillingen. Øvelserne kan vælges ud som det passer med tid og relevans.

Materialet består af øvelser, der fokuserer på at *åbne for den kunstneriske oplevelse*, **ud fra refleksionsøvelser; skriveøvelser der fokuserer på den** *skriftlige, dramatiske fremstilling*, **samt fysiske øvelser, der sætter fokus på** *aktiv læring* **gennem krop og bevægelse.**

ELEVARKENE kan printes ud og bruges i undervisningen.

Teateriet Apropos har udviklet en folder, som beskriver nogle af tankerne bag forestillingen og de tre hovedfortællinger. I folderen præsenteres I for interviews samt anden inspirationsmateriale, som er oplagt at bruge i forbindelse med undervisningsmaterialet.

Rigtig god fornøjelse med forestillingen og undervisningsmaterialet.

Filurens Kompetencecenter

Materialet tager udgangspunkt i følgende færdigheds- og vidensmål for 7.-9. klasse:

Dansk:

Oplevelse og indlevelse:

Eleven kan formulere egne oplevelser og sansninger i æstetisk sprog

Fortolkning:

Eleven kan fortolke egne og andres fremstillinger af identitet i tekster

Samfundsfag:

Socialisering:

Eleven kan analysere sociale grupper og fællesskabers betydning for socialisering og identitetsdannelse

Drama - valgfag:

Form:

Eleven kan vurdere teatrets fiktionsformer

Eleven har viden om teatrets fiktionskontrakter

Eleven kan analysere teater- og dramaproduktioner

At åbne for den kunstneriske oplevelse

Til underviseren

Dilemmaøvelse

Formål: At give eleverne en fælles referenceramme i arbejdet med de temaer som forestillingen indeholder.

Denne øvelse går ud på at få eleverne til at træffe nogle hurtige og umiddelbare beslutninger. Det er vigtigt i denne øvelse at pointere, at der ikke er noget rigtigt eller forkert svar.

Underviseren styrer øvelsen. Eleverne samles på en række i midten af lokalet. De præsenteres nu for en række udsagn, samt svarmulighederne JA og NEJ. Eleverne skal nu, uden at snakke sammen, gå til den side, der passer til deres valg. Lad eleverne argumentere for deres valg efter hvert udsagn.

- Kender du selv en Ildsjæl?
- Kan man brænde for meget for noget?
- At være Ildsjæl (at brænde for noget) har kun konsekvenser for dig selv.
- Det er vigtigt at have en retning i livet. At vide hvad man vil.
- Det er svært at turde stå ved sine egne holdninger.
- Skal man lade nogen eller noget stå i vejen for det man brænder for? Hvis det er farligt?
- At være Ildsjæl kan både være positivt og negativt.
- Kan man miste sig selv, hvis det man brænder for bliver det vigtigste?

At åbne for den kunstneriske oplevelse
Refleksionsøvelse: Billedanalyse

Elevark 1 (før og efter forestillingen)

1. Kig på de tre billeder fra forestillingen.

2. Hvilke tanker og følelser vækker billederne i dig?
Før: Hvad tror du forestillingen handler om? Efter: Hvad handlede forestillingen om?
Før: Hvordan tror du scenografien ser ud? Efter: Hvordan fungerede scenografien?
Før: Hvilke lyde og hvilken musik forventer du at høre? Efter: Hvordan fungerede musikken i stykket? Hvordan understøtter musikken følelserne i scenerne?

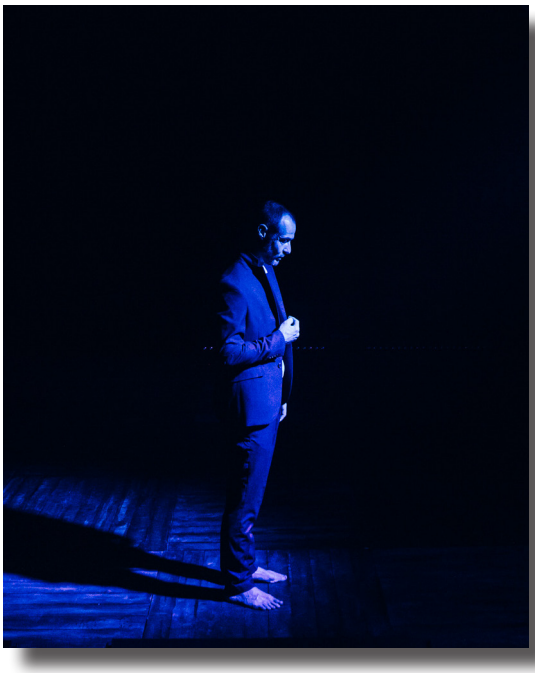

At åbne for den kunstneriske oplevelse
Analyseøvelse: Filmklip

Elevark 2

Formål: At give viden om begreberne fiktionskontrakt, dobbeltkontrakt og "den fjerde væg" via konkrete eksempler.

Hvad er fiktionskontrakt:
En betegnelse for aftalen mellem forestilling og publikum om, at værket (her forestillingen) er fiktion. Man er altså enige om, at gå med på fiktionens præmisser, når man træder ind i det fiktive rum (teaterrummet). Tilstedeværelsen af et publikum fastslår handlingen som teater, og den teatrale fiktion er hermed opbygget.

Hvad er dobbeltkontrakt:
Begrebet dækker over tilfælde, hvor et værk (her en forestilling) både indeholder en fiktionskontrakt og en kontrakt om, at virkeligheden fremstilles som den er eller var. Der er således tale om tilstedeværelsen af både en sagprosakontrakt (virkelighed) og en fiktionskontrakt (fiktion)[1].

Hvad er "den fjerde væg":
Den imaginære væg mellem scenen og tilskuerrummet, som anvendes første gang i det naturalistiske teater. Scenen opfattes i denne spillestil som et lukket rum, hvor sceneåbningen kun er tydelig for tilskuerne. Følelsen af at sidde med som fluen på væggen, er med til at tydeliggøre det mere intime forhold der opstod mellem publikum og skuespiller. I denne spillestil begynder man også at spille med ryggen mod publikum, hvilket gav anledning til store diskussioner.

[1]Annemette Hejlsted: Fiktionens genrer: Teori og analyse, 2012 s. 66-67

Analyseøvelse: Filmklip (fortsat)

Snak om de forskellige måder, hvorpå der skabes fiktionskontrakt eller dobbeltkontrakt mellem tilskuer og forestilling, ud fra de konkrete eksempler. Snak efterfølgende om de samme begreber ud fra forestillingen Ildsjæl.

- Hvordan sættes/starter scenen?
- Hvordan "fanges" publikum?
- Er der tale om en fiktionskontrakt (ren fiktion) eller dobbeltkontrakt (faktion)? Hvordan kommer de til udtryk?
- Hvordan forholder klippet sig til "den fjerde væg"? Brydes den ned via f.eks. direkte kontakt til publikum eller publikumsinvolvering?

Eksempler:
"FUCK" af Teateriet Apropos og Filuren https://www.youtube.com/watch?v=4LXssAKgnxg

"#BKB" af Teateriet Apropos og Filuren https://www.youtube.com/watch?v=s8NPnmpY1_A

"Klovn - the movie" http://youtu.be/-OryqXnw42c

"Claus Beck-Nielsens begravelse" http://youtu.be/lHGDGR7_kEQ

Skriftlig dramatisk fremstilling

Skriveøvelse: At skrive en dramatisk scene

Elevark 3

Formål: Lære at udarbejde en dramatisk tekst (fakta/fiktion) ud fra interviewformen samt efterfølgende fremlægge den.

I denne øvelse skal eleverne, ud fra et virkeligt interview, skrive en dramatisk scene.

I forestillingen er historien om Faren baseret på et virkeligt interview, som efterfølgende er omskrevet til en dramatisk tekst, hvor både fakta og fiktion har fået plads. Tag en snak om brugen af fakta i fiktion inden I starter øvelsen. Kom gerne med eksempler på, hvor I har set denne form brugt.
Hvor går grænsen for, hvad man medbringe af fakta i den fiktionelle tekst?
Hvilke forholdsregler skal man tage når man blander fakta og fiktion?
Hvad sker der når fakta og fiktion blandes?

1. Alle finder et interview, som gennemlæses. Søg i aviser, magasiner, på Internettet.
2. Omskriv herefter interviewet til en dramatisk scene.
3. Præsentér interviewsene og jeres egne tekster for hinanden.

Skriftlig dramatisk fremstilling

Skriveøvelse: Skriv et essay

Elevark 4

Formål: Lære at skrive et essay/en kort tekst ud fra personlige erfaringer og følelser.

1. Skriv et essay/en kort tekst ud fra overskriften **"Hvad brænder jeg for?"**
   Historien skal have en start, midte og slutning.
2. Læs nogle af historierne højt for klassen.

Aktiv læring
Til underviseren

Formålet med øvelserne under aktiv læring er, at give eleverne et indblik i, hvordan man kan arbejde kropsligt med materiale og formidling. Kvalitative studier viser, at "undervisnings-former, der inddrager bevægelse, generelt bidrager positivt til elevernes motivation, engage-ment og trivsel, ligesom mere bevægelse i tilknytning til undervisningen kan fremme tryghed og gode relationer de unge imellem." (Idrættens Analyseinstitut)

Opvarmningsøvelser for kroppen

Rejs jer op. Ryst hele kroppen igennem. Stræk jer op mod loftet. Hop på stedet. Stå stille med lukkede øjne og mærk kroppen og vejrtrækningen.

Tømmerflåde (øvelsen arbejder med opmærksomhed, koncentration, rumfornemmelse, kropsfornemmelse og fornemmelse for medspillere).

Eleverne går rundt mellem hinanden fordelt i rummet (gå derhen, hvor der ikke er andre), uden at støde sammen. Man forholder sig ikke til hinanden. Billeder er, at gulvet er en tømmerflåde, som ikke må kæntre. Derfor skal der være jævnt fordelt vægt (elever) over hele gulvet/tømmerflåden.

Billeder (fantasi og kropslig billeddannelse)

Eleverne får en overskrift (gerne relateret til forestillingen) til et frys-billede, de sammen skal lave. Uden at aftale noget, og uden at tænke for længe over det, skal de stille sig som en del af billedet. Lad eleverne gå op i grupper af fire. Det skal ikke vare for længe. Det er vigtigt, at de ser på hinanden og placerer sig i forhold til hinanden, som et samlet billede. På signal (action) går alle i billedet i gang med at spille. Billedet skal ikke spille for længe. På nyt signal "fryser" billedet igen. Her er det vigtigt at billedet har flyttet sig. Øvelsen gentages med fire nye elever og og ny overskrift.

Elevark 5

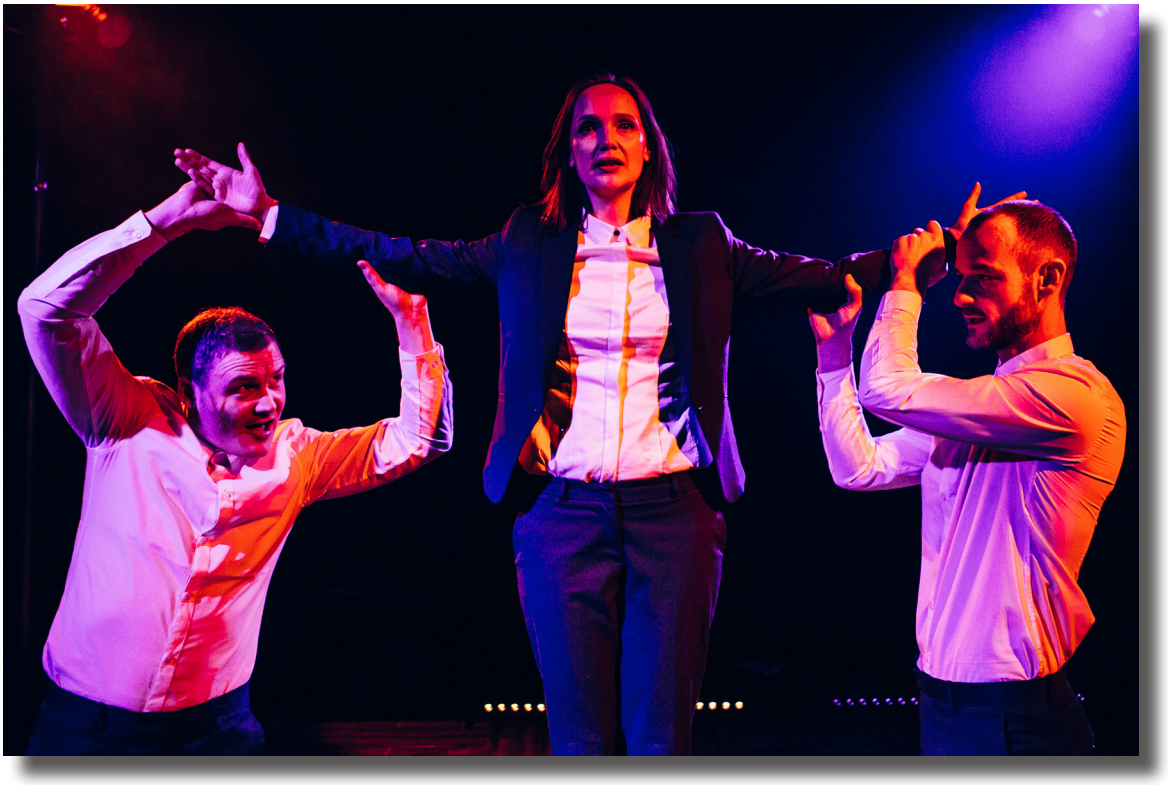

Denne øvelse lægger sig i forlængelse af opvarmningsøvelsen **Billeder**.

1. I grupper på 3-5 diskuterer I, hvilket sted i forestillingen/hvilken scene, der gjorde mest indtryk på jer. Skriv situationen ned.
2. Ud fra situationen/scenen skaber I nu 3 forskellige statuer.
3. Sæt statuerne i rækkefølge, så de passer til situationen i forestillingen. Lav overgange mellem billederne, så det bliver en sammenhængende sekvens.
4. Vis sekvenserne for hinanden.
5. Lad de andre grupper kommentere på sekvenserne.

Aktiv Læring

Øvelse: At arbejde med iscenesættelse

Elevark 6

Formål: At opbygge viden om improvisation, manuskript, koreografi og scenografi.

I denne øvelse skal eleverne arbejde kropsligt med forestillingen.
Ud fra nedenstående scener, arbejdes med forskellige måder at henvende sig til publikum på.
Hvordan virker scenen når den fjerde væg er til stede, og publikum "bare" er publikum?
Hvordan virker scenen når den fjerde væg brydes ned, og publikum pludselig bliver medspiller?
Hvordan er publikumsoplevelsen forskellig i de to spillemåder?
Hvorhen rettes opmærksomheden i forhold til scenen og det resterende publikum?

1. Eleverne deles op i grupper af 3.
2. Hver gruppe får udleveret en scene, som læses igennem.
3. Grupperne vælger nu, om de vil spille scenen med eller uden tilstedeværelsen af den fjerde væg.
4. Læreren sørger for at begge scener vises i begge udgaver.
5. Grupperne viser scenerne for hinanden, og snakker efterfølgende om de forskellige oplevelser de har haft.

Elevark 6 (fortsat)

Scene: Manden med megafonen 1

Jeg har et budskab til jer. I ved godt, hvem jeg mener. I ved godt, hvem I er. I ved godt, det er jer, jeg taler om. Og nu vil jeg gerne have, at I hører godt efter. Jeg. Hader. Jer. Hver og én. Uden undtagelse. Jeg hader jer helt ind i mine knoglers dyb, helt ind til de mindste atomer i min krop. Jeg hader jer så dybt, at hadet nu er indkodet i selve min DNA, sådan at mit fremtidige afkom forhåbentlig vil vokse sig stort og stærkt på den DNA der er mit had. Jeg underdriver, når jeg siger, at I er det mest ulækre, utiltalende, usmagelige, ubegavede og utvivlsomt ubehagelige der findes på den her helt utrolig uheldige klode, og hvis det stod til mig, så tog man jer alle sammen, hver og én, og placerede jer på et kæmpe skib langt ude på havet, over Maryanergraven, men det ved I sikkert ikke engang hvor er, men fuck jer! Og så smed man en atombombe, og så holdt man en stor fest, med masser af sprut, musik og store cocktails med små paraplyer. I gør ikke andet end at forpeste den her verden med jeres eksistens, og hvis der findes en gud, så må han være one mean motherfucker, siden han fandt det nødvendigt at placere så psykopatisk perverse personer på planeten. I ved godt, hvem I er. I ved godt, jeg taler om jer. Og jeg ved godt, I også har en mening, men lad mig her til sidst fortælle jer, hvad I skal gøre med jeres mening. 1. I skal folde den sammen, så den fylder så lidt som om overhovedet muligt. 2. I skal fugte den, enten med vaseline eller spyt. 3. I skal lægge jer på siden, føre knæet op til brystkassen og forsigtigt, men bestemt fører meningen så langt op i jeres rectum, at den aldrig kan komme ud igen. Men det er bare min mening.

Scene: Faren 4

Jeg går derhen. Det bliver snart mørkt. Træerne er farveløse.

Hun tager telefonen den dag. Hun græder. Hun fortæller mig, hvad hun har fået fortalt.

En har hørt fra en anden, der har hørt fra en tredje, som har fået en besked fra en fjerde, om at du, din veninde og din mand er på flugt, dernede, og I bliver alle sammen dræbt af et missil.
Et missil?

Min lille pige?

Hun græder, og hun nægter at tro på det.

Vi kan ikke få det bekræftet, vi hører ikke noget fra dig eller din mand, eller nogen andre. Ingen billeder, ingen video, ingen mails, ingen informationer. Er du død? Er du levende? Er du gidsel? Er du bare gået under jorden? Lever du lykkeligt dernede, et eller andet sted med din mand?

Der er gået to år, og hun nægter stadig at tro, du er død.

Hun går aldrig med, men jeg går derhen.

Selvom kisten er tom.

Kan I høre det?! Lytter I med?!

Scene: Faren 4 (fortsat)

Jeg går derhen! Af den her lortetrafikeret vej!

På grund af jer.
Jer!

Min pige!

22 år!

Ti piger i en lufthavn, og I lader dem flyve! Ti piger! Det er sgu da åbenlyst, at noget ikke er rigtigt!

Men det værste er næsten, at I holder dem tilbage. I holder dem tilbage, fordi I ved, at noget
ikke stemmer, men alligevel lader I dem rejse! Hvorfor holdt I dem tilbage?

I ved ikke, om hun er i live, om hun er død, om hun er kidnappet, I ved så meget, men I ved
ingenting! Og hvor har hun fået pengene til flybilletten fra? Hvem har arrangeret rejsen for
alle de piger? I ved, der er en bagmand, men I har ingen beviser, ingen beviser! I ved så meget, men I ved IKKE EN SKID!

MIN PIGE!

Min pige.

Jeg går derhen, og kisten er tom.

På grund af jer.

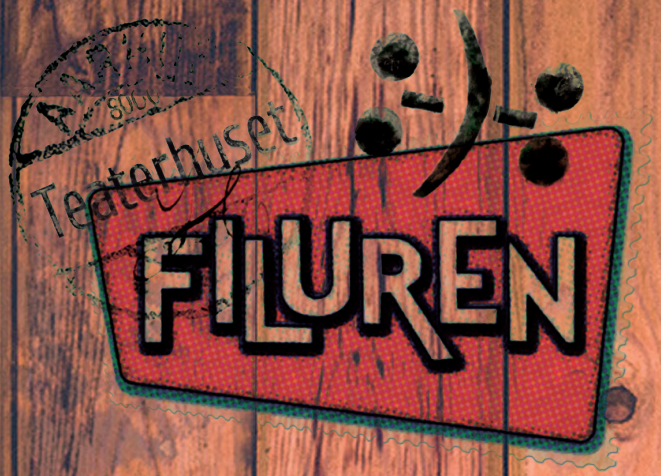

Filurens KompetenceCenter for Teater og Dans

- ind i den åbne skole

Læs mere på www.filuren.dk
eller kontakt Malene Hedetoft
Tlf: 30264339
Mail: mh@filuren.dk